

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

Seduta tat-13 ta' Marzu, 2015

Numru 169/2014

Appell Nru: 169/14 G

Appell Nru: 179/14

II-Pulizija

[Spettur Bernard Charles Spiteri]

vs

George Borg

II-Qorti:

1. Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant George Borg, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 18863M, quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex), bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fl-1 ta' Mejju, 2012, f'xi hin bejn is-06:00 ta' filghaxija u s-06:30 ta' filghaxija, waqt li kien qiegħed gewwa Triq ta' Għammar, Għasri u jew fil-vicinanzi:-

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Volontarjament hassar jew għarraq hwejjeg haddiehor għad-dannu ta' Mario Grech, liema hsara teccedi aktar minn mijha u sittax il-ewro u sebgha u erbghin centezmu (€116.47c), izda li ma taqbizx l-elf, mijha u erbgha u sittin ewro u disgha u sittin centezmu (€1164.69c).
2. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi ikkaguna għiehi ta' natura hfief fuq il-persuna ta' Mario Grech.
3. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi kiser il-bon ordni u l-paci pubblika b'ghajjat u ġlied.
4. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi ikkaguna biza lil Mario Grech, li ser tintuza vjoenja kontrih jew kontra l-propjeta tieghul
5. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi meta kien qiegħed jghamel uzu minn vettura tal-ghamla KIA bin-numru tar-registrazzjoni ABT 129, ostakola t-traffiku.
6. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi meta kien qiegħed jagħemli usu minn vettura tal-ghamla KIA bin-numru tar-registrazzjoni ABT 129, għamel uzu ta' horn jew mezz ta' twissija pprojbit.

Il-Qorti giet gentilment mitluba illi tinfliggi l-piena stabbilita mill-ligi, jekk jidrilha xieraq, tippordi għas-sigurta ta' Mario Grech u terzi persuni sabiex tinzamm il-bon ordni pubbliku flimkien mal-piena jew miflok il-piena applikabbli għar-reat, torbot lil hati b'obbligazzjoni tieghu innfisu taht penali ta' flus li tigi ffisata mill-Qorti.

2. Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex), bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-1 ta' April, 2014, li biha dik il-Qorti:

1. Sabet lill-imputat hati tal-ewwel akkuza, imma fir-rigward biss tal-hsara fil-camera tal-kaptan Grech, u peress li l-imputat kien provokat bl-agir ta' Grech stess, wara li rat l-artikolu 325(b) u l-proviso tal-istess artikolu, u peress li ma dehriliex li fic-cirkostanzi piena karceraraja kienet konsiljabbi, immultatu s-somma ta' mitt ewro (€100) għal din l-akkuza;
2. Sabithu hati wkoll tat-tieni akkuza, u wara li rat l-artikoli 221(1) u (3)(b) u 11(1) tal-Kap 9, immultatu is-somma ta' mitt ewro (€100) għal din l-akkuza;
3. Sabithu hati wkoll tat-tielet akkuza u wara li rat l-artikolu 338(dd), timmaltah hamsa u ghoxrin ewro (€25) għal din l-akkuza.

4. Illiberatu mill-akkuzi l-ohra billi ma rrizultawx.
3. Billi l-ewwel Qorti kienet tal-fehma li dan kien incident banali uniku, xejn mistenni min-nies b'karigi mportanti bhal ma għandhom il-persuni nvoluti, l-istess Qorti dehrilha li ma kienx il-kaz li tintlaqa' t-talba tal-prosekuzzjoni ghall-protezzjoni tal-vittma.
4. Rat ir-rikors tal-imputat appellant minnu pprezentat fil-15 ta' April, 2014, li permezz tieghu talab lil din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi, filwaqt li tikkonferma l-konkluzjonijiet tagħha dwar ir-raba, il-hames u s-sitt akkuza dedotti kontra tieghu, tirrevokha f'dak li jirrigwarda l-ewwel u t-tieni u t-tielet akkuza u minflok tilliberaħ minnhom.
5. Rat ir-rikors tal-appell tal-Avukat Ĝenerali li bih talab li din il-Qorti tikkonferma s-sentenza appellata fejn sabet lill-imputat appellant hati rigward l-akkuzi migħuba kontrih u fejn illiberatu mill-akkuzi migħuba kontrih, tikkonfermha fil-parti tal-piena rigward it-tieni u t-tielet akkuza, u thassarha u tirrevokha fil-parti tal-piena rigward l-ewwel akkuza billi minflok il-piena ta' multa ta' mitt euro (€100) timponi piena gusta u idonea skont il-ligi kif ukoll tordna l-kumpens tal-ħsara li Mario Grech garrab fil-carmera tenut kont ic-cirkostanzi tal-kaz.
6. Rat l-atti tal-kawża u l-provi prodotti quddiem l-ewwel Qorti; semgħet lill-partijiet jittrattaw l-appell.
7. Il-fatti jistgħu jiġu riassunti kif ġej:

Fl-1 ta' Mejju 2012 għall-habta ta' bejn is-6 pm u s-6.30 pm fi triq Għammar, Għasri Ghawdex l-imputat George Borg u Mario Grech ġew fl-idejn. Mario Grech kelli kamera tar-ritratti f'idu u din ġarrbet ħsara. Inoltre l-istess Mario Grech garrab feriti hfief kif certifikati mit-tabib Dr. Teddy George Farrugia konsistenti f'ferita superficiali fuq il-pala ta' idu x-xellugija u girfa fuq in-naha ta' barra tal-minkeb tal-lemin. L-imputat ukoll sofra xi feriti hfief fosthom grif fil-minkeb tal-lemin.

Kopja Informali ta' Sentenza

8. L-imputat appellant qiegħed jappella mis-sejbien ta' htija tal-ewwel imputazzjoni konsistenti fi hsara volontarja, mis-sejbien ta' htija tat-tieni imputazzjoni konsistenti f'offizi ħfief fuq il-persuna ta' Mario Grech, u mis-sejbien ta' htija tat-tielet imputazzjoni konsistenti fi ksur tal-bon ordni u l-paci pubblika b'ghajjat u glied.
9. Minkejja xi sfumaturi li jimpinġu wkoll fuq konsiderazzjonijiet ta' natura legali, l-aggravju ewlieni tal-appellant għar-rigward tat-tlett imputazzjonijiet li dwarhom qiegħed jappella jikkonsisti sostanzjalment filli jsostni l-ewwel Qorti naqset milli tapprezzza korrettament iċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ b'mod li waslet għal konklużjonijiet żabaljati dwar ir-responsabilita' tiegħi.
10. L-Avukat Generali, minn naħa tieghu, qiegħed jappella mill-kwantum tal-piena imposta mill-ewwel Qorti għall-htija tal-imputat tal-ewwel akkuza ta' hsara volontarja u f'dan ir-rigward l-aggravju tieghu jikkonsisti filli fil-fehma tieghu dik il-piena ma hix fil-parametri tal-ligi, hija miti wisq u ma hix idonea fic-cirkostanzi tal-kaz. L-istess Avukat Generali qiegħed jappella wkoll ghaliex l-ewwel Qorti naqset milli tapplika l-artikolu 532A tal-Kodici Kriminali li jirrendi applikabbli l-artikolu 24 tal-Att dwar il-Probation, Kap. 446, billi naqset milli tordna lill-hati jħallas kumpens kif il-Qorti jkun jidhrilha li jkun l-aktar ragonevoli.
11. Iż-żewġ appelli ser jiġu deciżi f'sentenza wahda u l-Qorti ser tibda billi tikkunsidra l-appell tal-imputat peress li l-ezitu ta' dan l-appell naturalment jincidi fuq il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti dwar l-appell tal-Avukat Generali dwar il-piena.
12. Dwar ix-xorta ta' aggravju invokat mill-imputat appellant fl-appell tieghu il-gurisprudenza ta' din il-Qorti hi cara u kostanti fis-sens li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzamento tal-provi li tkun għamlet l-ewwel Qorti jekk mhux għal raġunijiet gravi b'mod li din il-Qorti tirrevedi l-apprezzamento ta' dik il-Qorti fl-eventwalità biss li l-ewwel Qorti ma setgħetx raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom fuq l-iskorta tal-provi prodotti quddiemha.
13. Dwar l-ewwel imputazzjoni ta' hsara volontarja fil-camera tar-ritratti l-appellant isostni li huwa ha l-camera minn idejn Mario Grech sabiex imur jaġhtiha lill-Pulizija u jitlobhom ihassru r-ritratti li jidher huwa fihom. Huwa jghid li l-camera tar-ritratti

Kopja Informali ta' Sentenza

“waqghet” minn idejh waqt li kien qed jipprova jidhol fil-vettura tieghu meta gie aggredit minn Grech. Huwa jsostni li dan kollu huwa sostnut mix-xiehda ta’ Alan Ferrier, ta’ Bruce Watson u tieghu (tal-appellant) stess.

14. In kwantu ghax-xhud Alan Ferrier dan xehed¹ “... the man in the car took the camera from the man in the house and they started to fight with each other and then the camera was thrown to the ground”. Gie stabbilit minghajr dubbju li l-persuna li kienet fil-karozza kien l-imputat waqt li l-persuna li harget mid-dar kien Mario Grech². Aktar tard fid-depozizzjoni tieghu l-istess xhud jghid li “... the man from the car threw the camera to the ground and it broke.. he just threw it to the ground. That’s it.”

15. Mistoqsi f’liema mument ra lill-persuna fil-karozza (l-imputat) ikisser il-camera x-xhud Ferrier wiegeb:

“When the man from the house had him in a hold near the car trying to get his camera back and he threw down the camera.

Lawyer Dr. Kevin Mompalao
Forcefully?

The witness Alan Ferrier.
Yes.”

16. In kwantu ghax-xhud Bruce Wilson, dan fil-partijiet relevanti dwar it-tkissir tal-camera xehed hekk:

“The struggle seemed to be about the camera and I couldn’t get it. The struggle continued. I heard a loud smash and the camera was on the floor....And then the struggle stopped and the gentleman from the car came towards me I thought because the struggle was about the camera, he wanted the camera. It was already broken....I didn’t see who threw the camera but I heard the smash and the last person I saw holding it was that gentleman. This gentleman on the left I did not see.

The Court:

Hawnhekk ix-xhud qed jirreferi ghall-imputat George Borg”

¹ Fol 12-19

² Fol. 13

Kopja Informali ta' Sentenza

- 17.** In kwantu ghall-imputat appellant, jirriżulta li dan spontanjament dakinhar stess tal-incident fl-1 ta' Mejju 2012 meta rrapsa l-każ l-ghassa qal li "Jien sabbat il-camera mal-art u t-turist tefaghha go għalqa"³.
- 18.** Aktar tard, fi stqarrija li rrilaxxja lill-pulizija fit-3 ta' Mejju 2012, l-imputat stqarr li "Sadintant gew xi Inglizi fuqna u wieħed minnhom hadli n-nuccali ... u l-ieħor pruva jehodli l-camera u jiena għal ewwel ma tajtilux, izda mbagħad qabad il-camera u tfajta mal-art b'supervja u ghedlu ha hudha l-camera u ghedlu hekk ghax gbajt nlaqqat daqqiet".
- 19.** Fil-kors tax-xieħda tieghu fil-Qorti, imbghad, l-imputat beda biex jghid li biex jiddefendi ruhu meta kien qiegħed jigi aggredit minn Mario Grech kien gie kostrett li jerhi l-camera bil-konsegwenza li l-camera spiccat mal-art.
- 20.** Tenut kont ta' dan l-istat tal-provi din il-Qorti ma ssibx raġunijiet suffċienti sabiex tiddisturba l-apprezzament tal-provi u l-konkluzjonijiet tagħha dwar l-ewwel imputazzjoni.
- 21.** L-aggravju tal-imputat appellant dwar l-ewwel imputazzjoni qiegħed għalhekk jigi respint.
- 22.** Ser issa jigi kunsidrat l-aggravju tal-appellant dwar it-tieni imputazzjoni ta' offizi hfief.
- 23.** Dak li jirrizulta mill-provi hu li bejn l-imputat u Mario Grech kien inqala' disgwid in konnessjoni max-xogħol tagħhom mal-kumpanija Gozo Channel minhabba li l-imputat kien tal-fehma li Mario Grech, kaptan tal-vapuri, ma setax imexxi l-vapuri sakemm ma jipprovdix lill-kumpanija ic-certifikati marittimi validi meħtiega. Fid-data in kwistjoni l-imputat George Borg kien għaddej fil-karozza tieghu fi triq Għammar, Għasri Ghawdex fejn għandu r-residenza tieghu Mario Grech. F'hin minnhom l-imputat George Borg beda jdoqq il-horn biex iwarrbu xi turisti li kienu fit-triq. Mario Grech hareg mir-residenza tieghu u beda jieħu diversi ritratti tal-imputat fil-karozza. Hawnhekk l-imputat hareg mill-karozza tieghu u habat għal Mario Grech u hataflu l-camera minn idejh. It-tnejn li huma ssaraw ma xulxin bi Grech jipprova jieħu lura l-

³ Depozizzjoni PS 1233 John Attard, fol. 40; okkorrenza Dok. JA1, fol. 50

Kopja Informali ta' Sentenza

camera waqt li l-imputat jirrezisti u jirreagixxi ghal Grech biex ma jhallix jiehu lura l-camera sakemm il-camera spiccat mal-art mkissra. Fil-kors tal-kollutazzjoni it-tnejn kkagunaw offizi hfief fuq xulxin.

24. Ix-xhud Carmelo Caruana jghid li z-zewg persuni li ra, li wiehed minnhom gharfu kien Mario Grech, kienu “jissaraw ma’ xulxin” u damu xi tletin sekonda⁴. Aktar tard jiddeskrivhom bhala “Kienu zewg persuni imqabbdin ma’ xulxin”⁵, u “wiehed izomm lil iehor u qed jissorra mieghu”⁶ u zied li donnu Grech kien qiegħed izomm lill-iehor⁷ u li “Kienu t-tnejn ma’ xulxin. U daqshekk.”⁸

25. Ix-xhud Alan Ferrier xehed li:

“We turned around to see the man had come around the house to take pictures of the man in the car. And I think he’d taken a few pictures and the man in the car took the camera from the man in the house and they started to wrestle over the camera and then the camera was thrown to the ground. And they had started to fight with each other.”⁹

26. L-istess xhud kompla jispjega li f’hin minnhom kienu faccata ta’ xulxin u bdew sejrin f’kull direzzjoni ghaliex kienu qed jissaraw ma’ xulxin¹⁰ u li f’hin minnhom ra lil Grech jaghti daqqiet fuq l-imputat waqt li Grech kien qiegħed jipprova jiehu lura l-camera tieghu, ghalkemm jghid li ma ra lil hadd jaghti lil haddiehor fuq rasu. Meta mistoqsi jekk fejn qal li ra daqqiet jinghataw jekk dan kienx fil-fatt konsistenti f’sarar (*wrestling*) ghall-camera aktar milli daqqiet lejn xi hadd huwa kkonferma li hekk kien il-każ u li “there wasn’t any punching”¹¹.

27. Ix-xhud Bruce Watson, li kien max-xhud Alan Ferrier, jiddeskrivi sostanzjalment l-istess xenarju mpingi mill-istess Ferrier u ripetutament jiddeskrivi dak li ra bejn l-imputat u Mario Grech bhala “struggle”..

28. Minn naħha tieghu l-imputat meta għamel ir-rapport tieghu lill-pulizija stqarrilhom li wara li hataf il-camera minn idejn Mario Grech dan ifferocja għali u beda jagħtih bil-

⁴ Fol 61

⁵ Fol 65

⁶ Fol 66

⁷ Fol 67

⁸ Fol 68

⁹ Fol 12

¹⁰ Fol 17

¹¹ Fol 19

Kopja Informali ta' Sentenza

ponn go rasu minn wara u tefghu mal-art u sostanzjalment irrepeta l-istess haga meta ghamel l-istqarrija lill-pulizija u meta xehed il-Qorti u f'din l-ahhar okkazzjoni ikkarga ferm id-deskrizzjoni tas-swat kbir li rcieva minn għand Mario Grech liema deskrizzjoni ftit hi konciliabbi mal-offizi hfief li fil-fatt jirrizulta li sofra l-imputat fil-kollutazzjoni.

- 29.** Għal darb'ohra, għalhekk, kunsidrat li dan kien l-istat tal-provi li kellha quddiemha l-ewwel Qorti, din il-Qorti ma ssib xejn irragonevoli fl-apprezzament li dik il-Qorti għamlet tagħhom u fil-konkluzjonijiet li waslet għalihom a bazi ta' dawk il-provi u għaldaqstant din il-Qorti ma ssibx raġunijiet sufficienti sabiex tiddisturba dak l-apprezzament tal-provi u dawk il-konkluzjonijiet.
- 30.** Dan l-aggravju wkoll qiegħed għalhekk jigi respint.
- 31.** In kwantu ghall-aggravju dwar it-tielet imputazzjoni, fid-dawl tal-konsiderazzjoni premessi dan l-aggravju jirrizulta manifestament infondat u għalhekk qiegħed ukoll jigi respint u b'hekk l-appell tal-imputat ser jigi michud.
- 32.** Nghaddu issa ghall-appell tal-Avukat Generali.
- 33.** Fl-appell tieghu l-Avukat Generali jidher li qiegħed isostni li l-piena għar-reat ta' hsara volontarja taht provokazzjoni kellha tkun dik ta' prigunerija sabiex tkun fil-parametri tal-piena stabbiliti mil-ligi ghaliex il-proviso tal-artikolu 325(1) jiprovdli li z-żewg terzi li għalihom jagħmel riferenza jridu jkunu zewg terzi “tal-piena hemm imsemmija” u cioè, f'dan il-każ, tal-piena ta' prigunerija msemmija fil-paragrafu (b) tas-subartikolu (1) imsemmi. Dak li sfugga lill-Avukat Generali, iżda, hu li dak previst fil-proviso hu l-massimu tal-piena, u cioè “mhux izjed minn” u għalhekk ma hemm xejn fl-istess proviso li jipprekludi lill-qorti milli timponi piena inqas minn dik ta' priġunerija u għalhekk ma hemm xejn x'jipprekludi lill-Qorti milli timponi piena anki ta' multa.
- 34.** In kwantu ghall-*quantum* tal-multa imposta, din il-qorti ma hix tal-fehma li hemm ragunijiet sufficienti sabiex tiddisturba d-diskrezzjoni ezercitata mill-ewwel qorti f'dan ir-rigward.

Kopja Informali ta' Sentenza

35. L-Avukat Generali jsostni wkoll li a tenur tal-artikolu 532A tal-Kodici Kriminal u l-artikolu 24 tal-Att dwar il-*Probation* l-ewwel Qorti kellha tordna lill-appellant ihallas lil Mario Grech kumpens ghall-hsara li saret fil-camera tieghu. Il-Qorti tosserva li l-ordni ghall-hlas ta' kumpens taht l-artikoli citati hi diskrezzjonali “hekk kif il-qorti jkun jidhrilha li jkun l-aktar ragonevoli”. Fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz partikolari, fejn jidher li l-camera setghet sofriet hsarat meta habtet mal-art appena telqet minn id l-appellant kif ukoll meta x-xhud Bruce Watson waddabha fl-ghalqa, jidher li l-ewwel Qorti ma kienx jidhrilha li kellha bizzejjad quddiemha sabiex tikkonkludi li jkun ragonevoli li tillikwida xi kumpens, salv dejjem li l-materja tkun tista' tigi approfondita jekk ikun il-kaz fi proceduri civili.

Għall-motivi premessi din il-Qorti tিঁchad kemm l-appell tal-imputat appellant George Borg kif ukoll l-appell tal-Avukat Generali u tikkonferma s-sentenza appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----